

TURNHOUT: BOEK OVER GROENE BEWEGING

VOORGESTELD

Historicus en Gazet van Turnhout-medewerker Sam Van Clemen stelde zijn nieuwe boek 'Van Stad voor de Mens tot Groen: 40 jaar groene beweging in Turnhout' voor. De Gazet Van Turnhout brengt een exclusieve voorpublicatie.

Het werk geeft op basis van een grondig en vernieuwend onderzoek van talrijke archieven, kranten en tijdschriften en interviews met de betrokkenen een overzicht van geschiedenis van de groene beweging in onze stad. Deze geschiedenis is erg belangrijk, want in Turnhout heeft in 1976 een groene partij, Stad voor de Mens (SvdM), immers voor het eerst in Vlaanderen zetels veroverd in de gemeenteraad. In 1988 ging SvdM op in Agalev, het huidige Groen. Het boek eindigt met de recente deelname van Groen aan het stadsbestuur en de huidige kiescampagne en is rijk geïllustreerd met uniek fotomateriaal.

SvdM kreeg definitief naambekendheid in het voorjaar van 1974 met een spectaculaire actie in de Bentelstraat. Een foto hiervan prijkt dan ook op de cover. Hieronder volgt de tekst hierover in het boek.

In mei 1974 voerde Stad voor de Mens een actie die voor grote opschudding zou zorgen en de groep definitief op de Turnhoutse kaart zou zetten. Plaats van actie was de Bentelstraat, een typische woonstraat die pal op het door het Nederlandse studie bureau geplande tracé van de binnenring lag. De straat dreigde dus te worden afgebroken. Ook zou die ring verder lopen in de richting van de Wollewei. De hele buurt was dus bedreigd. Bovendien was het wegdek er in zeer slechte staat en was de straat erg lawaaiërig. De leefomstandigheden waren dus zeker voor verbetering vatbaar. Concrete eisen van SVDM waren het verkeersarm maken van de straat, het instellen van eenrichtingsverkeer in de richting van Markt en Ringlaan, een snelheidsbeperking tot 30 km per uur en herstellingswerken aan het wegdek en de afwatering.

In de straat zette men twee Volkswagenwrakken op zijn kop, versierd met spandoeken zoals 'Konsekwent milieubeheer' 'Stop de autoterreur' enzovoorts. Op de hoek met de Klinkstraat legde men dozen op de rijweg om het verkeer op te houden. Tegelijk werd een pamflet uitgedeeld waarin men eiste dat het doorgaande verkeer in de Bentelstraat en de Nieuwstad beperkt zou worden. Deze straten waren overigens uitgekozen omdat er veel kinderen en oudere mensen woonden, groepen die extra kwetsbaar zijn in het verkeer. Twintig minuten lang konden er geen auto's de Bentelstraat in of uit, totdat de politie orde op zaken kwam stellen. Enkele honderden kijklustigen sloegen het schouwspel gade en reageerden meestal erg positief. Enkel de automobilisten gaven uiting aan hun ongenoegen over het gedwongen oponthoud. De actie veroorzaakte in de stad een ware schokgolf, die velen bewust maakte van de plannen die het stadsbestuur had laten opstellen. De pers berichtte alweer uitgebreid, vooral de foto's van de omgedraaide auto's maakten indruk.

Hierna organiseerde SVDM een petitie voor meer rust in de straat en een beter wegdek met brede voetpaden, wat vrijwel alle bewoners ondertekenden. Tijdens de gemeenteraad van 8 oktober 1974 stond de toestand in de Bentelstraat op de dagorde en kreeg burgemeester Boone de handtekeningen overhandigd. Elke fractie voerde het woord en probeerde de ontevreden inwoners tevreden te stellen. De burgemeester wilde echter de hele zaak op de lange baan schuiven, hoewel hij beloofde dat het wegdek zou worden aangepakt en hij met Stad voor de Mens een gesprek zou hebben. Hij verwees ook naar de verkeersstudie die in de maak was. Er kwam dus weinig concreets uit de bus. Dezelfde actie werd daarom op 21 februari 1975 nog eens herhaald, tot na een half uur een door de politie opgeroepen depannagewagen een einde maakte aan het gebeuren. Dit keer bleven de inwoners er redelijk onverschillig bij.

De hele zaak kreeg een gerechtelijk vervolg, want Jan Michiels moest nadien voor de rechtbank verschijnen wegens "het belemmeren van het verkeer". Michiels en zijn advocaat verdedigden zich voor de rechter met als argument dat aangezien het stadsbestuur het vertikte om iets te ondernemen, ze dan maar zelf in actie waren gekomen. De rechtbank volgde blijkbaar deze redenering en sprak hem vrij omdat "kwaadwilligheid niet bewezen is". De procureur des konings tekende tegen dit vonnis beroep aan en de zaak verhuisde naar het hof van beroep in Antwerpen. In februari 1977 kwam dit vonnis voor: 780 BEF boete of een korte gevangenisstraf met uitstel. Tevens moest de betichte de helft van de gerechtskosten betalen. En het was niet de laatste keer dat leden van Stad voor de Mens voor de rechtbank moesten verschijnen, zoals we nog zullen zien. In de Bentelstraat is nadien de rust weergekeerd. Het is tegenwoordig een goed aangelegde en vrij rustige woonstraat: het verkeer kan tegenwoordig het stadscentrum bereiken via de Otterstraat."

Het boek telt 130 bladzijden, kost 15 euro en ligt te koop in de Standaard Boekhandel.